

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Defensionis quartæ Ioannis Pappi, Doctoris Theologi,
Partes Tres Priores**

Pappus, Johann

Tvbingæ

VD16 P 331

Ministri Ecclesiæ Argentoratensis, Lectori candido, Sal. in Domino.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36581

MINISTRI ECCLESIAE

Argentoratensis, Lectori candido,

Sal. in DOMINO.

VM INITIO MOTA HÆC ES-
set inter Academia nostra Rectorem, D. Ioannem
Scurmium, & Collegam nostrum, Doct. Ioannem
Pappum, controuersia: nihil profectò nobis prius
fuit, quàm ut & ipsi, quæ ad eam conciliandam
pertinerent, omnia sedulò tentaremus, & Scho-
larchas, Academia patronos, idem ut ipsi quoq; facerent, cohortare-
mur. Et si verò ne his quidem studiū & opera defuit, vel componendi,
vel etiam tollendi huius dissidij: plus tamen inquietorum quorun-
dam potuit audacia, qui non prius conuiescendum sibi esse putârūt,
quàm publica isthæc fieret disceptatio, eiusq; finiendæ spes omnis tol-
leretur. Et sanè istud iam sibi obtinuisse videntur, ut si etiam au-
thoritate Magistratus nostri, redintegretur Concordia docentium in
Schola & Ecclesia: perpetuos tamen aliunde aduersarios habeamus,
quibus cum dum nos pugnamus, ipsi quoq; suas interim res agere sese
posse confidant. Sed de istis horum hominum consilijs, qualia fuerint,
tempus ipsum quandoq; testabitur, & Dominus, ita ut promisit, ade-
rit afflicte suæ Ecclesie.

Nunc autem, cum quartam Collegæ nostri Doct. Pappi defensio-
nem legissemus: animaduertimus, ipsum nò ad ea tantùm respondisse,
quæ vel controuersie ipsius propria sunt, vel ipsi priuatim obiecta
fuerunt: sed illa etiam refutanda sumpsisse, quæ communiter de nobis
omnibus, qui nunc in Ecclesia hac Argentinensi docemus, Antipap-
pus quartus hinc inde conqueritur: & gratias habemus Collegæ no-
stro, quòd nostri etiam defensionem susceperit.

Quamuis. n. planè constitueramus, huic nos cõtrouersie noquaquã
admiscere: tamè quia tã apertè, & tam sine causa, quartus ille Anci-

X 2

pappus

Præfatio Ministrorum

pappus ad nos viam affectat: ne agnoscere crimina illa, quæ nobis obijciuntur, silentio nostro videamur: non possumus non ad ea brevissimè respondere: & simul veritati laboranti in hac causa, testimonium perhibere.

Accusamur ergo, quòd maiorum nostrorum doctrinam non sequamur, quòd Ciuitatum quatuor Confessionem, & Catechismos antecessorum nostrorum aspernemur, quòd per nos anni 1536. Concordia non liceat percolere: quòd dogmata multa noua & horrenda, in Ecclesiam Argentinensem introduxerimus. Sed tota hæc accusatio, minimè noua est: ita ab anni 1563. Concordia tota discussa est, quæ nos ad Augustanam Principum Confessionem Numburgi subscriptam remittit, vt secundum eam doceamus, eaq; sit norma & regula totius doctrine, non tam de Cæna Domini, quàm & reliquis articulis omnibus, ex verbo Dei sincero & incorrupto, in Scholis & Ecclesijs docendi. Ex qua Concordia, vt rùm iure, an iniuria de quatuor Ciuitatum Confessione accusamur, Lectori iudicium relinquimus. Nam de anni 1536. Concordia, quæ ipsa huic anni 1563. formulæ ad verbum inserta est, ita manifesta res, vt refutatione non indigeat.

Sed quia hanc fortasse verissimam excusationem nostram præuidit Antipappus: ideo secundo loco criminatur, nos illam 1563. anni Concordiam ne vnum quidem diem seruasse. Qui seruârunt, aut non seruârunt: ij ne, qui Ciuitatum Confessionem Principum Confessionem opponunt, an ij, qui Principum Confessionem illa formula approbatam sequuntur, rursus & Lectoris, & ipsius formulæ iudicium esto. Adde quòd hæc secunda etiam querela, ante quinquennium, publica Magistratus nostri auctoritate, sublata & abolita fuit: vt profectò in hoc tempore non debuerit repeti.

Tertio deinde loco, in conciones nostras passim inuehitur: non modò, quòd maledictis & conuictijs certent: sed etiã quòd praua & absurda dogmata, cū magna verborum petulantia asserant: quòd a se ipsum verum negent, quòd duos alios confingant, quòd corpus Christi in can-

thari

Ecclesie Argent.

tharis cereuisarijs statuunt, quod in celo Dei & Diabolorum, beatorum
& damnatorum habitacula permisceant, & que sunt huius generis
alia non pauca, de quibus, beneuolum lectorem ad quartam hanc
Doct. Pappi Defensionem remittimus. De maledictis autem & con-
nitijis, que nobis imputantur, parati sumus, & Magistratui nostro,
& iusto iudici, ἀξιωματικῶν nostro Iesu Christo rationem reddere. In-
terim tamen miramur, istis hominibus, qui tam iracundè commouen-
tur, quoties grauius aliquid aut uehementius in eos dicitur (si ta-
men nimis grauius aut uehementer in eos dici potest) in mentem
non venire, quid ipsi paulo post Filio hominis, aduentanti iam in
nubibus celi, cum gloria & potentia magna, responsum sint, quod
& gloriam ipsius atque maiestatem, & ministros gloria istius asser-
tores, suis conuitijs & maledictis tam impotenter & fædè lace-
rarunt.

Nos sanè breui hoc scripto publicè testamur, quod istarum ob-
treclationum, quibus Antipappi isti contra viros optimos & do-
ctissimos, quorum opera in conscribendo libro Concordia, Illustriss.
Electores & Principes vsi fuerunt, sciant, nequaquam esse velimus
participes. Vt enim ipsum librum Concordia, accuratè à nobis le-
ctum & consideratum, iudicamus verbo Dei, & Augustana Confes-
sioni per omnia consentaneum esse, & pro hoc beneficio, Ecclesie
præstito, æterno Deo gratias agimus: ita etiam auctores illius li-
bri, optimè de Ecclesia meritos esse sentimus, minimoq; dignos pu-
tamus, qui ob nauatam tam egregiam Ecclesia operam, tam ca-
lumniosè & acerbè excipiantur.

Sed habent & isti libri huius auctores, & nos etiam, & quot-
quot doctrinam hanc sequuntur, suauissimam profectò apud Lucam
consolationem: Beati eritis, cum vos oderint homines, & separaue-
rint vos, & exprobrauerint, & eiecerint nomen vestrum tanquam
malum, propter filium hominis, Gaudete in die illo, & exultate,
Ecce enim merces vestra multa est in celis.

Præfatio Ministrorum

Ut autem ad Doct. Pappum Collegam nostrum reuertamur: iudicamus verè ipsum, & modeste Antipappo quarto respondisse: & nominatim, quo ad historias attinet, quas Defensionis suæ necessariò interponit, testamur, bona illas fide ab eo recitari. Neque enim ipse huius controuersie author est: sed cum dissertationem ordinariam proposuisset, in qua neminem notauit, neminem prouocauit: ab ipso Sturmio concertationis huius initium factum est. Cum enim tribus iam Sabbathis, pro more nostræ Academiæ, agitata illa esset disputatio: Sturmius ea sermè omnia, quæ primo Antipappo postea complexus est, in ipso Academiæ cœtu proposuit: responsionem autem, quam Pappus statim dare paratus erat, in aliud Sabbathum distulit. Quid igitur aliud potuit, aut debuit Pappus agere, quàm ut prouocatus, & tam grauiter coram illustri cœtu Academiæ accusatus, respondere cuperet?

Quod ut impetrare à Scholarchis posset, tùm demum aduatores nos ei esse cepimus, cum epistolam Sturmij ad Scholarchas priuatim scriptam, in qua eos laudabat, quòd Pappo interdixissent, ut ne pergeret ulterius de thesibus suis disceptare, in scijs Scholarchis, in Studiosorum, & Ciuium etiam quorundam manibus versari cognouissemus. Et tamen Pappum & nos accusat Sturmius, quòd huius controuersie authores simus. Ipse ad disputandum, publice Pappum prouocauit, & diem quoque dissertationis condixit, imò præscripsit: priuatim tamen scripta ad Scholarchas epistola, gratissimum sibi fore ostendit, si disputatio non procederet: qua cuiusmodi sint, aut quomodo cum ijs consentiant, quibus tota hæc culpa in Pappum & nos transfertur, boni omnes viderint. Nos, qui ea non tam metueremus, quàm prospiceremus, quæ postea euenerunt, id operam dedimus, ut authoribus Scholarchis, audito prius verò, tota posset componi controuersia: & quia verebantur nonnulli, si publica rursus haberetur disputatio, ne motus aliquis grauior existeret, utilius fore ostendimus Scholarchis, si ipsi aliquos ex Professoribus,

Ecclesiae Argentinens.

foribus, & Ministris Ecclesiae sibi aduocarent.

Quod consilium cum placuisset Scholarchis: cumq; ipsi omnibus ijs, qui dictioni Antipappi primi in Collegio Thomano affuerunt, edixissent, ne quicquam à quoquam enunciaretur: postmodum tamen ab amicis Sturmijs, qui vel interfuerant, vel ab ijs, qui interfuerant, quae acta essent, audiuerant, contumeliosa quaedam primi illius Antipappi epitome sparsa fuit, quemadmodum & proximis sequentibus mensibus, Antipappus maior & epitomicus à plurimis, non modò in hac urbe, sed etiam alibi, lectitati & descripti fuerunt, cum Scholarchis per suum esset, nullum aliud haberi exemplar, nisi quod ipsis fuerat oblatum. Et tamen, cum istaec idoneis testimonijs probare possimus, non dubitat Sturmius, & Pappum, & nos, non modò inchoata, sed etiam publicata huius controuersiae, quam nos modis omnibus sopire conati fuimus, accusare.

Deinde minime profectò verum est, quod Antipappus quartus toties inculcat, Pappum in Senatu dixisse, se à Schola quoque mandatum habere petendae subscriptionis. Nostro nomine verba fecit: imò scriptam nostram sententiam recitauit: eiq; quatuor etiam alij ex conuentu nostro Academico adfuerunt, qui vnà cum Senatu testari possunt, quid dixerit, aut recitauerit, ipsa adhuc scripta nostra sententia, in Cancellis Reipubl. asseruatur: in qua nihil tale scriptam reperitur. Et tamen quantum ex hoc mendacio inuidiam Pappo facit Sturmius? ita ut ne admonitus quidem desistat hoc ei imputare, quod ab ipso nunquam tamen factum est, & admissum.

Quae cum ita sint, etiam atque etiam monemus veritatis cupidum lectorem, ne sibi Antipapporum eloquentiam, & nigro sale contaminatam potius, quam ornatam dicacitatem patiatur imponere: sed rem ipsam, qua de agitur, accuratè, & ἀνεπαρόμην consideret: & cum considerauerit, vel illud ex Platone in memoriam reuocet. Lib. 2. de legibus. Εἴρη τις ἀλλῶ δὲς ψευδομαρτυρῶν, τῶτον μὴ κέτι νόμος ἀναγκαζέτω μηδὲ μαρτυρεῖν: εἰ μὲν δὲ τρεῖς, μὴ κέτι ἐξέσω τὸ τῶ μαρτυρεῖν, h. e. Si quis

Præfatio Minist. Eccles. Argent.

quis falsi bis fuerit conuictus, nulla eum deinceps lex testimonium cogat dicere: si cer, ne liceat quidem ei amplius testimonium perhibere. Reperiet multa falsa testimonia in *Antipappis*, de libri *Concordiæ* auctoribus, de nobis, de *Pappo* nostro: & quid de *Antipappis* ex lege ista *Platonica* statuendum sit, statim intelliget.

Atque ista nos defendendi nos causa, & excusandi nostram *Ecclesiam*: ne vel doctrinam, quæ in libro *Concordiæ* proponitur, improbare, vel istas *Antipapporum* criminationes videremur agnoscere.

Oramus autem æternum Deum, Patrem Domini & Seruatoris nostri *Iesu Christi*, ut ipse his exulceratis afflictissimæ suæ *Ecclesiæ* vulneribus medeatur, & *Satanam* sub pedes nostros conterat velociter, & suam nobis pacem largiatur, quam mundus dare non potest: ut simus unum in ipso, sicut ipse & Pater unum sunt,

Deus benedictus in secula, Amen. Per script.

Argentorati, postrid. Cal. Decemb. 1580.

AD